

gemeten, te weinig door het alles doordringende licht omspeeld. Dan is het wit dor en levenloos en zonder innigheid.

Het hele omvangrijke oeuvre van Pierneef's hout- (gewoonlijk linoleum-) snijwerk heeft door z'n principiële waarheid, z'n erkenning van het sober monochrome, vitale betekenis. Met verlangen en gerechtvaardigde verwachting zien we de ontwikkeling en volmaking van dit werk tegemoet. Stellig zullen bijvoorbeeld vele Franse houtsneden zijn ogen openen voor de mogelijkheden op dit gebied. Ik acht het geenszins ondenkbaar dat onze kunstenaar voor deze geliefde werkwijze onderwerpen zou zoeken in Europa.

Gelukkige houtsneden van Pierneef zijn er in flinken getale. Gewoonlijk spreken ze van een sterke overtuiging, een echte drang om een houtsnede te maken en niet iets anders. Terwijl hij buiten bezig was aan een studie in olieverf hoorde ik hem zeggen: „Hierdie ding sou mooi wees vir 'n houtsnede". Nu was het een warme, zonnige morgen, en het landschap wijd, met bergen in de achtergrond. Alleen een rijk-donkergroene den stond te midden van het licht; fors, kompakt, langs den weg, met een plakkaat schaduw onder zich. Het was niet toevallig dat hij juist deze boom als centrum schilderde, evenmin toevallig dat hij er een houtsnede van wou maken. En ten slotte, misschien beheerst door zijn decoratieve opvatting, was hij ietwat teleurgesteld dat hij niet genoeg kleur op z'n doek had gekregen.

Het grote aantal zwart-en-wit platen uit Pierneef's werkplaats bewijst te meer dat veel gegevens om hem heen te kleurloos zijn en van te weinig toonwaarde voor een schilderij. De twee kunstuitingen vullen elkaar dan ook gelukkig aan, en een oordeel over Pierneef als landschapschilder zal hem als houtsnijder geregeld moeten raadplegen.

Ik sta trouwens in dit opstel niet verder stil bij het etswerk of bij de koppen door Pierneef gemaakt; alleen de karakterkop van President Kruger wil ik vermelden, modern van opvatting, misschien te weinig hier gewaardeerd.

Aan het slot van dit stuk moeten we nog stilstaan bij Pierneef's groter decoratief werk, waarvan de motieven gebaseerd zijn op de oude Boesman-kunst. Al jaren lang houdt hij zich bezig met het ontwerpen en ontwikkelen van steeds nieuw gevarieerde en gekombineerde tekeningen, daarbij trachtend het oude karakter der Boesman-kunst te bewaren. Het behoort tot het wezen van Pierneef's kunstenaarsaanleg dat hij zich ook juist tot deze natuur-kunst aangetrokken voelt.

Die oude tekeningen oefenen een eigenaardige bekoring uit als men op afgelegen plekken tegen de rotswanden ze bekijkt. Er is een stuk oude geschiedenis van het land aan verbonden, toen het nog wemelde van grootwild, en de primitieve mensjes hun oerbestaan leidden bij de klare